

Binnen de vaste commissie voor Defensie bestond bij drie fracties de behoefte om aan de Minister van Defensie enkele vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de geannoteerde agenda van de Defensieraad (RBZ-Defensie) d.d. 18 november 2014 (Kamerstuk 21 501-28, nr. 119).

De voorzitter van de vaste commissie voor Defensie,
Ten Broeke

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Defensie,
Röling

Preambule

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de geannoteerde agenda van de formele Raad voor Buitenlandse Zaken van de EU met de Ministers van defensie (EU-Defensieraad). Deze leden hechten aan een goede defensie en zien internationale, Europese samenwerking als mogelijkheid om het defensiebudget efficiënt en effectief te besteden. De Nederlandse welvaart wordt gefinancierd door export en daarvoor is een veilige en ordelijke wereld nodig, aldus deze leden. Het handhaven van de internationale rechtsorde, desnoods met geweld is voor onze samenleving van groot belang. Onder de leden van de VVD-fractie leven enkele vragen.

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de geannoteerde agenda van de EU-Defensieraad. Deze leden zijn voorstander van meer Europese Defensiesamenwerking en zijn blij om te zien dat de Minister zich hier voor inzet. Wel zien de genoemde leden nog mogelijkheden om een extra stap te zetten. Daarom willen zij de Minister nog graag enkele vragen voorleggen.

EDA Bestuursraad

Policy Framework on systematic defence cooperation

De leden van de D66-fractie willen de regering graag enkele vragen voorleggen over het «Policy Framework for Systematic and Long-Term Defence Cooperation». Hoe apprecieert de Minister het ambitieniveau van het Policy Framework, zo vragen deze leden. Biedt het Policy Framework voldoende handreikingen om tijdens de Europese Raad van juni 2015, als defensie weer op de agenda staat, concrete resultaten neer te zetten? Kan de Minister ook nader aangeven hoe Nederland invulling geeft aan het Policy Framework? Zijn er nieuwe initiatieven te verwachten?

Code of Conduct on Pooling & Sharing

De leden van de VVD-fractie lezen dat de Minister de principes van de *EU Code of Conduct on Pooling & Sharing* in de praktijk toegepast wil zien. Het wordt uit de geannoteerde agenda niet duidelijk wat de Minister dan precies wil zien. Vraag is wat de lidstaten dan concreet anders moeten gaan doen dan zij nu doen, zo vragen deze leden.

De leden van de SP-fractie lezen in de brief van de Minister van 5 november 2014 over de agenda van de komende RBZ (18 november 2014) over de *Code of Conduct on Pooling & Sharing*: «De meerderheid van de lidstaten blijft wijzen op het vrijwillige karakter van de *code of conduct*, maar het EDA constateert ook dat een toenemend aantal lidstaten liever meer bindende afspraken ziet. Nederland behoort tot deze groep lidstaten». Deze leden vragen een toelichting op deze laatste zin: aan welk soort bindende afspraken denkt de Minister?

Met betrekking tot de *Code of Conduct on Pooling & Sharing* ondersteunen de leden van de D66-fractie het standpunt van de Minister dat er bindende afspraken moeten komen. Deze leden vragen welke mogelijkheden de Minister ziet om ook andere lidstaten tot dat standpunt te bewegen.

De Minister stelt dat Nederland zal trachten om een afgevaardigde naar de *Group of Personalities* te sturen die gaat helpen bij zoeken naar pilotprojecten voor aan het GVDB gerelateerd defensiegericht onderzoek, dat moet leiden tot concrete resultaten, zo lezen de leden van de VVD-fractie. Deze groep zal bestaan uit vijftien tot twintig personen uit de wetenschap, het bedrijfsleven en de Europese Instellingen. Deze leden vragen: hoe beoordeelt de Minister dit initiatief gezien vanuit het perspectief van de Nederlandse defensie-industrie? Hoe gaat dit ons land helpen in de langjarige transitie van een gesloten defensiemarkt naar een open concurrerende markt overeenkomstig Richtlijn 81?

Prioritaire projecten

De Minister schrijft dat onder leiding van Nederland met Noorwegen en Polen gewerkt wordt aan de gezamenlijke verwerving van een Europese Multi Role Tanker Transport capaciteit. De leden van de VVD-fractie vragen welke andere landen mee gaan doen en in welke mate dit project bijdraagt aan het reduceren van het tekort in de NAVO en de EU. Verder vragen zij: wat is het tekort in de NAVO aan tankertransportcapaciteit, wat betekent dat tekort voor de Europese NAVO-landen en welke landen werken actief mee aan het wegwerken van het tekort en wat draagt dit Europees project onder leiding van Nederland er aan bij?

Wat betreft de *Medium Altitude Long Endurance Remotely Piloted Aircraft System* (MALE RPAS) projecten beschreven onder prioritaire projecten in de brief van 5 november, vragen de leden van de SP-fractie of Nederland in een latere fase deelname aan MALE RPAS overweegt. Gaat het daarbij om bewapende drones?

Vooruitgang Europese Raad en Europese Raad 2015

De Minister stelt dat Nederland terughoudend is in het aanpassen van het Athena mechanisme. De leden van de VVD-fractie vragen hoe dat standpunt zich verhoudt zich dat tot de Nederlandse wens te komen tot een snellere en effectievere inzet van militaire middelen? Aan de ene kant zou het goed zijn dat landen die geen militaire middelen willen of kunnen inbrengen toch een rekening voor de gezamenlijke veiligheid kunnen krijgen. Aan de andere kant kan het toch niet zo zijn dat individuele landen de «burden sharing» en de verantwoordelijkheid voor onze gezamenlijke veiligheid structureel kunnen afkopen, zo stellen deze leden.

De leden van de VVD-fractie vragen in hoeverre Nederland van mening is dat de verslechterende veiligheidssituatie in de nabijheid van Europa moet leiden tot aanpassing van de Europese Veiligheidsstrategie. Hoe gaat de Minister zich in deze discussie opstellen en hoe verhoudt zich deze discussie tot de herijking van de Nederlandse Internationale Veiligheidsstrategie, zo vragen de leden.

Graag ontvangen de leden van de D66-fractie een toelichting welke voorstellen de Minister verwacht van de nieuwe Europese Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (HV). Deze leden merken op dat de Minister schrijft dat deze HV wellicht voorstellen zal doen tijdens de RBZ of de veranderde veiligheidssituatie in de nabijheid van Europa, de zogenaamde ring van instabiliteit, en de effecten van deze veranderende wereld op de Unie, wat haar betreft moeten leiden tot een actualisering van de Europese Veiligheidsstrategie uit 2003. Graag ontvangen de genoemde leden ook het standpunt van de Minister. De leden vragen: is de Minister van mening dat een actualisering

van de Europese Veiligheidsstrategie noodzakelijk is, zoals de genoemde leden al in maart 2013 vroegen (motie 21501-28-95), maar wat toen door werd afgedaan als «voorbarig» en «overbodig»?

GVDB-operaties/internationale veiligheidssituatie

De leden van de VVD-fractie lezen dat Nederland het Joint Support Ship Karel Doorman heeft aangeboden voor inzet naar Afrika vanwege de ebola-uitbraak. Dit is geen art. 100 inzet. Op welke wijze wordt de Kamer over deze inzet geïnformeerd?

Internationale militaire samenwerking

De leden van de SP-fractie achten het bekend is dat zij voorstander zijn van internationale samenwerking zoals die beschreven wordt in de brief van 7 november over internationale samenwerking, met dit voorbehoud, dat de Kamer steeds tijdig geïnformeerd wordt over mogelijke inzet. Daarbij is het besluitvormingsproces, zoals bijvoorbeeld voor de *Joint Expeditionary Force* van het Verenigd Koninkrijk, van belang. Deze leden vragen wat de precieze relatie is tussen het planningsproces dat in de *Joint Expeditionary Force HQ* plaatsvindt, en de besluitvorming in Nederland en waar worden inzetplannen geïnitieerd en op welk ogenblik deze plannen worden voorgelegd aan het Nederlandse parlement.